

Vastaus lausuntopyyntöön koskien Naantalın kaupungin tahtotilaa ja valmiutta osallistua kunnan hiilineutraaliuden tavoitteluun

1046/11.99/2017

Kaupunginhallitus 05.02.2018 § 40

Ympäristöpäällikkö Saija Kajala:

Varsinais-Suomen liitto, Satakuntaliitto, maakuntien Hinku-kunnat, Turun kaupunki ja Varsinais-Suomen ELY-keskus julkaisivat Raumalla Hinku-haasteen eli hiilineutraalit kunnat haasteen 6.4.2017. Haasteeseen liittyen Varsinais-Suomen maakuntahallitus on lähettänyt kyselyn Varsinais-Suomen kunnille selvittääkseen niiden tahtotilaa ja valmiutta osallistua hiilineutraaliuden tavoitteiden saavuttamiseksi sekä osallistumisesta maakunnallisen haasteen toteuttamiseen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja ilmaston lämpenemisen rajoittaminen kahteen asteeseen vaatii selkeitä ja nopeita päästövähennyksiä. Kansainväliset sopimukset sekä Euroopan unionin ja Suomen hallituksen tavoitteet tähtäävät kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa. Varsinais-Suomen ilmasto- ja energiastrategian mukaisesti maakunta tavoittelee hiilineutraaliutta. Varsinais-Suomen alueella kunnista Uusikaupunki, Loimaa, Laitila, Mynämäki ja Masku ovat sitoutuneet Hinku-kunniksi, jotka tavoittelevat 80 % päästövähennystä vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta. Turun kaupunki on asettanut omaksi tavoitteekseen hiilineutraaliuden vuoteen 2040 mennessä.

Hiilineutraalin Varsinais-Suomen rakentaminen vaatii uudenlaista kumppanuutta ja yhteistyötä, jonka seuraavia askeleita asetetaan Varsinais-Suomen liiton, Valonian ja alueen sidosryhmien kesken vuoden 2018 aikana. Varsinais-Suomen lausuntopyynnön kyselyn tulosten pohjalta Varsinais-Suomen liitto ja Valonia toteuttavat kuntakierroksen alueen kuntiin vuoden 2018 aikana, jolloin hiilineutraaliuden seuraavia jatkoaskeleita on tarkoitus yhdessä miettiä.

Kyselyssä selvitetään yleisesti kuntien tavoitetasoa ja hiilineutraaliuden seurannan toimintamalleja, liikenteen, energiankäytön ja hankinnan tavoitteita sekä kuntien esimerkkiroolin edistämistä. Vastauksena toivotaan tietoa, onko kunta kyseisen toiminnon jo suorittanut, näkeekö kunta toiminnon mahdollisena, onko kyseinen toiminto suunniteltu tehtäväksi lähivuosiina, tai mikä on kunnan arvion mukaan todennäköisin ajankohta kyseiselle toiminnalle. Vastaukset pyydetään realistisella tasolla, vaikka ne eivät kyselyn luonne huomioiden sitovia olekaan. Lisäksi kuntien vastauksissa toivotaan näkemyksiä yhteistyötarpeista ja kuntia pyydetään nimeämään oikeat yhteyshenkilöt jatkotyöskentelyn helpottamiseksi.

Vastauksia pyydetään 12.1.2018 mennessä. Lisäaikaa lausunnon antamiseksi on myönnetty 10.2.2018 asti.

Oheismateriaali:

- Varsinais-Suomen maakuntahallituksen lausuntopyyntö

Esitän, että Naantalin kaupunki vastaa maakuntahallituksen lausuntopyyntöön seuraavasti:

Kunnan sitoutuminen strategia- ja tavoitetasolla ilmasto- ja energia-asioihin ja niiden seuranta

Naantalin kaupungin strategia 2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.6.2015. Strategiassa ei ole nostettu suoraan yhdeksi tavoitteeksi hiilineutraaliutta, mutta kaupunki on päivittämässä strategiaansa, ja päivitysprosessin yhteydessä kaupunki arvioi, aikooko kaupunki tavoitella hiilineutraaliutta Turun kaupungin tavoin tai aikooko kaupunki osallistua Hinku-hankkeeseen. Nykyisen strategian yhtenä kaupungin arvona on nimetty uudistumiskyky, joka on uusien toimintatapojen löytämisestä. Tämä käy hyvin yhteen hiilineutraalien toimintatapojen omaksumisen ja toteuttamisen kanssa. Toisaalta strategian 2. menestysteemassa ”Vahvistamme vetovoimaamme asuinpaikkana” on todettu, että kaikessa toiminnassa otetaan huomioon kestävä kehitys ja Saaristomeren luonto. Tältä osin Naantalin kaupunki on siten jo sitoutunut toimimaan siten, että ratkaisut olisivat ympäristön kannalta kestävällä tasolla. Naantali on mukana Itämerihaasteessa, johon liittyen Naantalin kaupungille on laadittu oma Itämeri-toimenpideohjelma. Menestysteemassa 4 ”Huolehdimme talouden tasapainosta” on kirjattu yhdeksi toimenpiteeksi: ”Teemme vastuullista, hyvää ja kaupungin edut huomioon ottavaa seudullista yhteistyötä”. Naantalin kaupunki on kiinnostunut keskustelemaan mahdollisesta yhteistyöstä naapurikuntien ja maakuntaliiton kanssa myös ilmastonmuutoksen hillitsemisen osalta. Tällä hetkellä kaupungilla ei ole omaa ilmastostrategiaa. Kunta ei ole myöskään ollut mukana energiatehokkuussopimuksissa. Kunta on tehnyt hiilitaselaskelmia yksittäisistä kaavahankkeista.

Kunta edistää hiilineutraalia liikkumista

Naantalin kaupunki on liityntäpysäköinnin kehittämisessä mukana. Naantaliin on toteutettu kaksi sähköautojen latauspistettä, joiden käyttöastetta seurataan. Naantalin kaupunki ei ole mahdollistanut uusiutuvia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen sisällyttämistä hankintoihin. Naantalin kaupunki on panostanut viime vuosina ja tulee jatkossakin panostamaan kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen. Mainittakoon myös, että Naantali on maakunnan ainoana kunta yltenyt viiden tähden liikenneturvalliseksi kunnaksi Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tekemässä arvioinnissa.

Kunnan energiantuotanto ja -hankinta sekä energiatehokkuus

Naantalin kaupunki on toteuttanut vesi-ilmalämpöpumppuratkaisuja kolmeen kiinteistöön. Naantalin kaupungin alueen kaukolämpö ja sähkö tuotetaan Turun Seudun Energiatuotanto Oy:n monipolttoainevoimalaitoksessa, jonka polttoaineista noin 35 % on biopolttoainetta. Lähitulevaisuuden tavoitteena voimalaitoksella on biopolttoaineiden osuuden kasvattaminen 50 %: iin.

Kaupunki arvioi, että se on korvannut elohopeahöyrylamput led-valaistuk-

seen enimmiltä osin vuoteen 2020 mennessä.

Kunta esimerkin näyttäjänä

Naantalin kaupungilla on jo nyt selkeät lupamenettelyt ja ohjeistukset aurinkosähkön ja maalämmön rakentamiseen lupaprosesseissaan. Rakennuslupaa ei tarvitse hakea 1 - 2 aurinkopaneelin asentamiseksi. Maalämpöhankkeisiin suhtaudutaan positiivisesti, mutta pohjavesialueille niitä ei voida hyväksyä.

Naantalin kaikki koulut ovat ottaneet käyttöön valtakunnallisen opetussuunnitelman syksyyn 2019 mennessä, ja siinä myös energia- ja ilmastoasiat ovat mukana. Muutoin Naantalin monessa koulussa on jo nyt perustettu ympäristötiimejä ja ilmastomuutos on osana ilmiöoppimista ja laaja-alaisia oppimiskokonaisuuksia.

Kunnan toiveet alueelliseen yhteistyöhön

Naantalin kaupunki suhtautuu ESCO (Energy Service Company) -toimintaan ja ELLE (energiaan liittyvän liiketoiminnan edistäminen Varsinais-Suomessa) -hankkeeseen myönteisesti, ja on kiinnostunut kuulemaan näistä lisää. Kuntamme on myös kiinnostunut valtakunnallisen HINKU-hankkeen aikana saaduista hyvistä käytänteistä ja niiden soveltamisesta sekä niiden tuottamista taloudellisista säästömahdollisuuksista.

Kunnan yhteyshenkilöt energia- ja ilmastoteemassa

- Energiaratkaisut ja –tuotanto, tekninen johtaja
- Energiatehokkuus kiinteistöissä, kiinteistöpäällikkö
- Liikkumisen ratkaisut, yhdyskuntatekniikan päällikkö
- Opetus- ja koulutusasiat, sivistystoimen johtaja
- Energiatehokkuussopimukset, tekninen johtaja
- Ilmasto- ja energiastrategian päivitys, tekninen johtaja
- Julkiset hankinnat, hankintapäällikkö

KAUPUNGINJOHTAJA:

Kaupunginhallitus vastaa Varsinais-Suomen maakuntahallituksen lausuntopyyntöön ympäristöpäällikön valmistelun mukaisesti.

KAUPUNGINHALLITUS:

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.